

هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی بنگاه‌های کوچک و متوسط و به‌کارگیری فناوری اطلاعات: مورد مطالعاتی مالیات ارزش افزوده

اکرم تفتیان، محبوبه فتوحی خانکهدانی

استادیار، گروه حسابداری، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران. taftiyan@iauyazd.ac.ir

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران. Rashinfo90@gmail.com

۱- مقدمه

در سال‌های اخیر مالیات ارزش افزوده مورد توجه قرار گرفته و روش کارآمدی در جمع‌آوری مالیات است، بدین دلیل که مالیات ارزش افزوده منجر به کسب درآمد بیشتر و درعین حال کاهش کسری مالی می‌شود، کارآمدی زیادی در گردش مالیاتی دارد [۱۶]. مالیات ارزش افزوده اثر متفاوتی بر کسب‌وکار دارد، بطوریکه هزینه‌های شروع کار و هزینه‌های عملیاتی را افزایش می‌دهد و این اثر برای بنگاه‌های کوچک و متوسط بیشتر است [۹]. فعالیت‌های تابع مالیات ارزش افزوده زمان قابل توجهی از بنگاه‌های کوچک و متوسط را در مقایسه با دیگر انواع مالیات‌ها مانند مالیات بر درآمد به خود اختصاص می‌دهند [۱۱]. همچنین احتمال بیشتری وجود دارد که بنگاه‌های کوچک و متوسط برای تطبیق یافتن با قوانین مالیات، بیشتر بر منابع داخلی نسبت به منابع خارجی همچون مشاوران خارجی مالیاتی اتکا کنند [۸]. اثر اصلی مالیات بر ارزش افزوده روی منابع داخلی بنگاه‌های کوچک و متوسط، به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات ارزش افزوده است به‌طوری که معاملاتی خاص را که جمع‌آوری صحیح مقادیر مالیات بر ارزش افزوده را قادر می‌سازند، به دنبال دارد. تفاوت میان این دو مقدار به میزان مالیات بر ارزش افزوده‌ای برمی‌گردد که شرکت‌ها به دولت پرداخت می‌کنند یا از آن مطالبه می‌نمایند. این فعالیت‌های تابع قوانین مالیاتی با سیستم حسابداری تسهیل می‌شوند. ادبیات گذشته [۸]، به این نتیجه رسیده‌اند که دلیل اصلی به‌کارگیری یک سیستم حسابداری توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط، فعالیت‌های تابع قوانین مالیاتی است. مطالعات نشان می‌دهند که بنگاه‌های کوچک و متوسط نسبت به شرکت‌های بزرگ‌تر هزینه‌های مرتبط با تبعیت از قوانین مالیاتی بیشتری را متحمل می‌شوند و همچنین نشان می‌دهند که گرایش خاصی به استفاده بیشتر از کامپیوترها در راستای اهداف مالیاتی در این شرکت‌ها وجود دارد [۹]. این مطالعات روابط احتمالی را میان هزینه‌های تبعیت از قوانین مالیاتی و

چکیده هدف این مقاله بررسی عوامل به‌کارگیری سیستم حسابداری مالیاتی مخصوصاً نقش هزینه‌های مالیاتی در افزایش به‌کارگیری این سیستم با استفاده از چارچوب محیطی-سازمانی-تکنولوژیکی در میان بنگاه‌های کوچک و متوسط است. این مقاله با تلاش جهت ارتباط دادن اثر هزینه‌های مالیاتی به ادبیات به‌کارگیری فناوری اطلاعات سهم بدیعی را ایجاد می‌نماید. از این‌رو محور اصلی این مقاله، شناسایی چارچوب محیطی-سازمانی-تکنولوژیکی برای بررسی عواملی که بر تصمیم‌گیری برای به‌کارگیری فناوری اطلاعاتی در بنگاه‌های کوچک و متوسط تأثیرگذارند، مفید می‌باشد. همچنین اثر میزان سازگاری، پیچیدگی، مزیت نسبی و فشار تقلیدی و نظارتی درک شده برای به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات ارزش افزوده، دارای اهمیت است. در این راستا، این مقاله تصویری جامع از عواملی که در به‌کارگیری یک سیستم اطلاعات حسابداری توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط اثر دارند را ارائه می‌دهد. نتایج حاصل از تحقیق نشان می‌دهد منافعی که بنگاه‌های کوچک و متوسط با درک بهتری از به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع قوانین مالیاتی مخصوصاً نقش هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی عایدشان می‌شود، بینشی مهم را برای آن‌ها مهیا می‌سازند. بعلاوه بنگاه‌های کوچک و متوسط با درک قوی‌ای از عوامل تأثیرگذار بر به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع قوانین مالیاتی موقعیت بهتری برای دوری از سهل‌انگاری در رابطه با فناوری اطلاعات و ادغام کامل سیستم حسابداری با برنامه‌های عملیاتی روزانه‌شان پیدا می‌کنند. لازم به ذکر است این مقاله تحقیقی تحلیلی توصیفی است که به‌مرور ادبیات موجود در این زمینه می‌پردازد. **واژگان کلیدی:** ارزش افزوده، مالیات بر ارزش افزوده، فناوری اطلاعات، چارچوب محیطی-سازمانی-تکنولوژی، بنگاه‌های کوچک و متوسط